

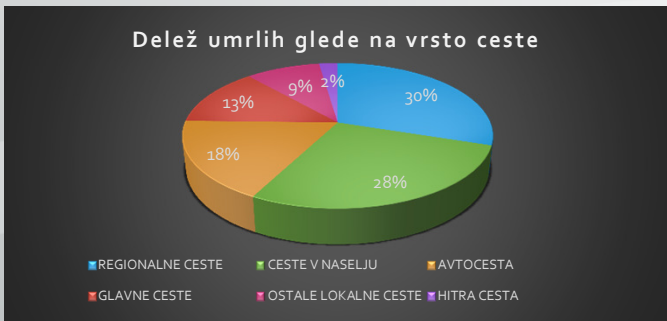
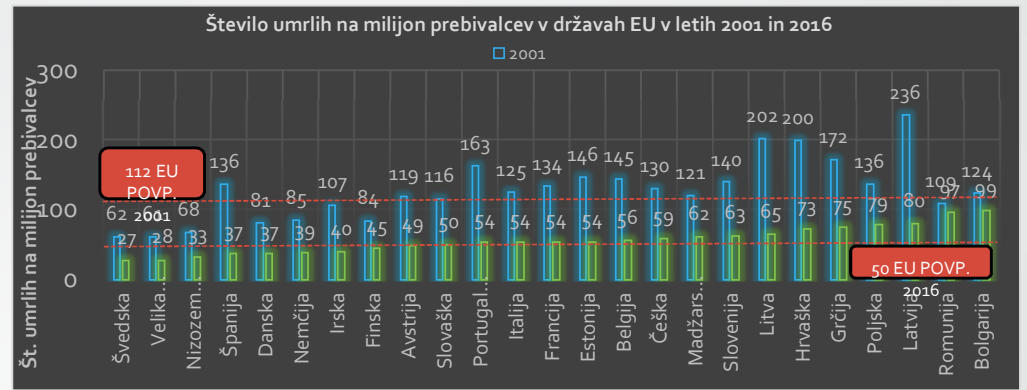
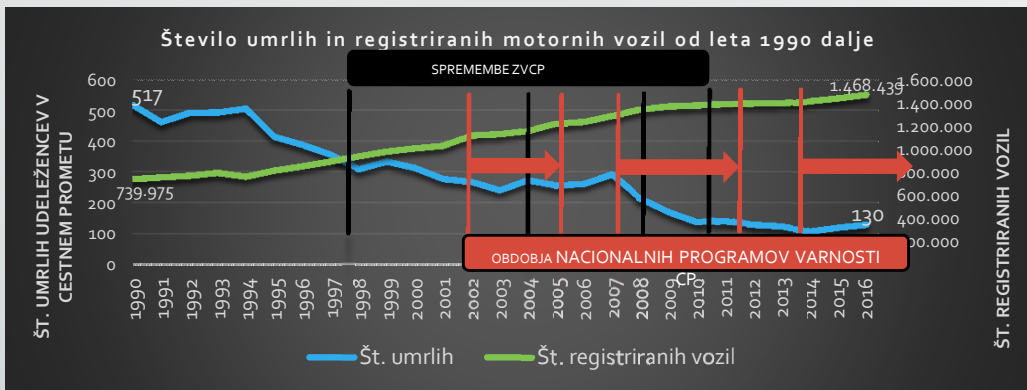
VARNOST CESTNEGA PROMETA V SLOVENIJI SKOZI PERSPEKTIVO DRŽAVLJANOV

Raziskava o stališčih do prometne varnosti

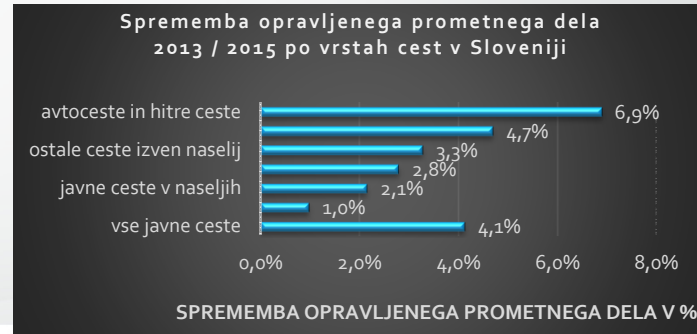
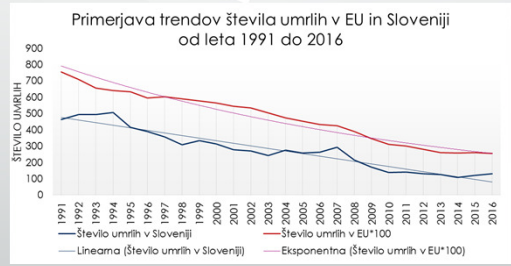
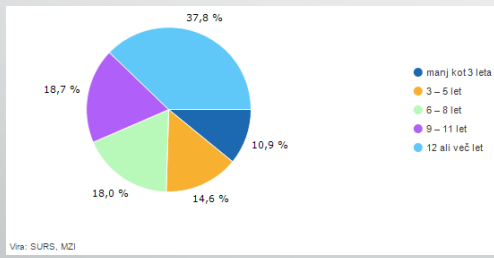
Vesna Marinko, mag.

Vodja Sektorja za razvoj in koordinacijo varnosti prometa

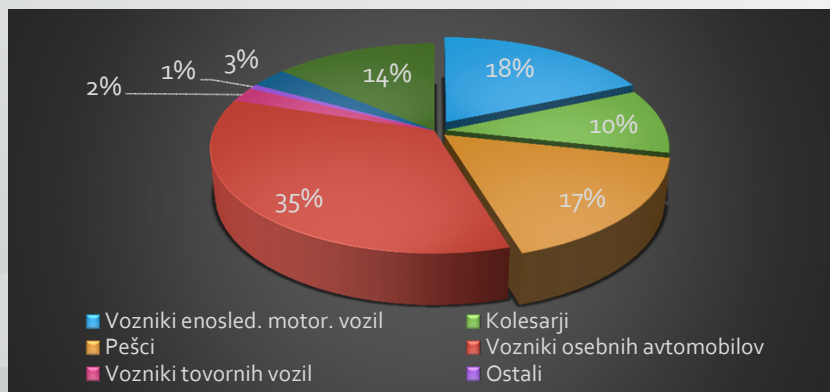
Javna agencija RS za varnost prometa

Leta 1990 37 registriranih motornih vozil na 100 prebivalcev → Leta 2016 71 motornih vozil na 100 prebivalcev

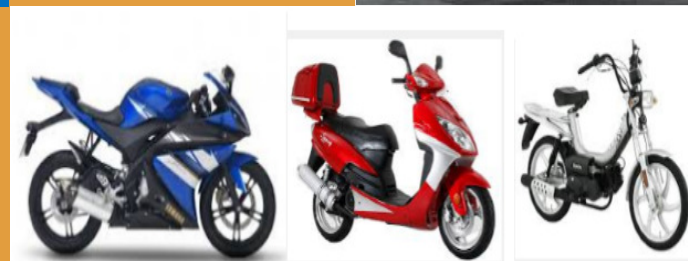
V LETU 2016
130 smrtnih žrtev na slovenskih cestah
825 hudo telesno poškodovanih

45 voznikov OA,
16 potnikov OA

24 motoristov,
mopedistov in
voznikov koles
z motorjem

22 pešcev in 13
kolesarjev

* in drugi (8): vozniki
tovornjakov, traktorjev

JAVNA AGENCIJA
REPUBLICKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

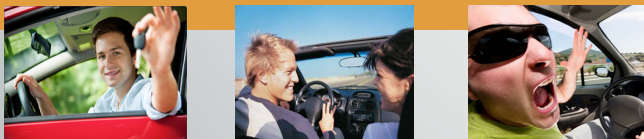
NAJBOLJ OGROŽENI STAROSTNI SKUPINI – MLADI VOZNIKI IN STAREJŠI UDELEŽENCI

MLADI

V prometnih nesrečah, ki so jih povzročili vozniki med 18. in 24. letom je v letu 2016 umrlo skupaj **22 udeležencev**.

MLADI - ŽRTVE

V prometnih nesrečah je umrlo je **21 mladih**.

NAJVEČKRAT KOT VOZNIKI
OSEBNIH AVTOMOBILOV

V letu 2016 izstopajo vozniki motornih koles – 22 umrlih

- 20 od 22 jih je povzročilo PN v kateri so umrli
- polovica umrlih je bila na športnih motorjih
- Izstopa starostna skupina med 25. in 34. letom starosti in 45. in 54. letom
- vozniški izpit manj kot 3 leta (5 umrlih manj kot 1 leto)

STAREJŠI UDELEŽENCI V

prometnih nesrečah, ki so jih povzročili vozniki med 65+ letom je umrlo skupaj **7 udeležencev**.

STAREJŠI - ŽRTVE

V prometnih nesrečah je umrlo je **24 starejših**.

NAJVEČKRAT KOT PEŠCI

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

KLJUČNI DEJAVNIKI TVEGANJA

HITROST

ALKOHOL

MOBILNI TELEFONI

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

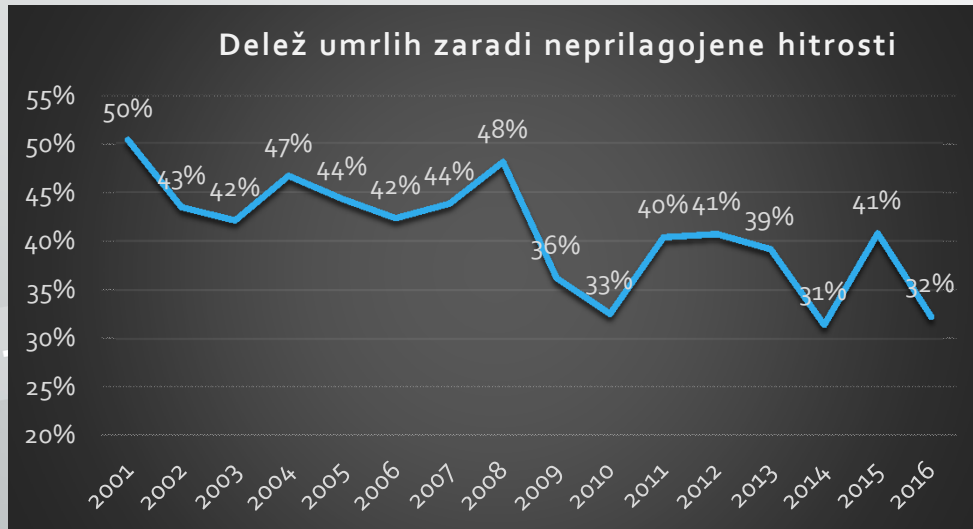
PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

HITROST

42 smrtnih žrtev na slovenskih cestah
299 hudo telesno poškodovanih

Vsaka tretja prometnih nesreč s smrtnim izidom je povezana z neprilagojeno hitrostjo!

Najbolj tvegani starostni skupini pri povzročitve

PN zaradi hitrosti

- 18 do 24 let
- 25 do 34 let

Vpliv nadzora hitrosti na prometne nesreče

ocenjen med 7 IN 76 %

Primerjava povprečnih hitrosti 2008/2015:

- Povečanje povprečnih hitrosti na glavnih cestah in regionalnih cestah za 4 %.
- Zmanjšanje povprečnih hitrosti v naselju za 5 % - povpr. hitrost kljub temu 57 km/h!!

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

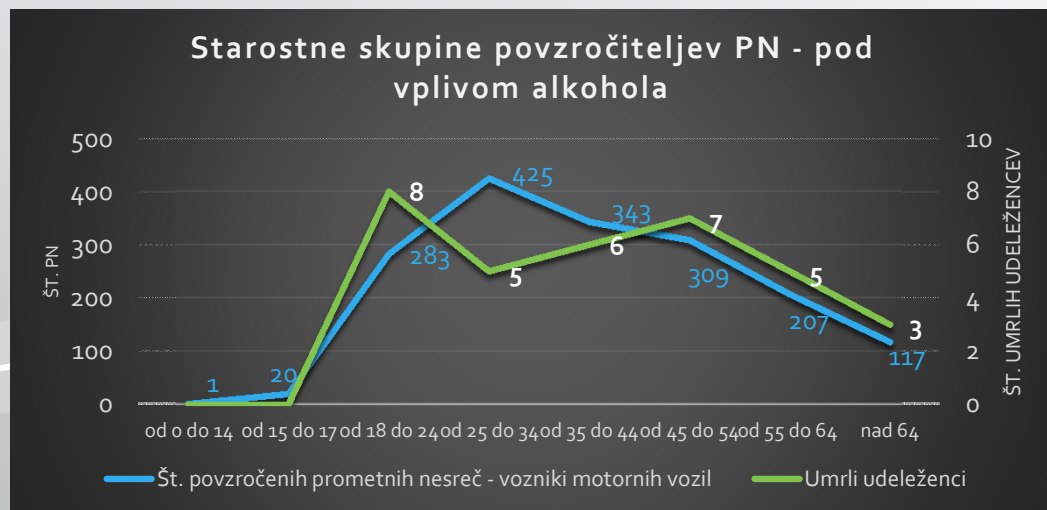
Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

VOŽNJA POD VPLIVOM ALKOHOLA

41 smrtnih žrtev na slovenskih cestah

175 hudo telesno poškodovanih

Vsaka tretja prometna nesreča s smrtnim izidom je povezana z alkoholom v prometu!

0,5 ‰ (g/kg) = 0,24 mg/L → **2x večja** verjetnost povzročitve prometne nesreče

1,1 ‰ (g/kg) = 0,52 mg/L → **8x večja** verjetnost povzročitve prometne nesreče

Povprečna stopnja alkoholiziranih povzročiteljev prometnih nesreč znaša kar 1,44 ‰ (g/kg)

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

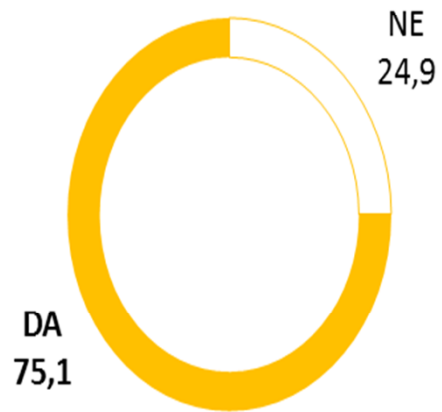
PIN Posvet: “Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti”

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

UPORABA MOBILNIH TELEFONOV

ALI UPORABLJATE MOBILNI TELEFON
MED VOŽNJO MOTORNEGA VOZILA?

ARAGON | = JANUAR 2016, N=1000

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

Kako prometno varnost vidi-jo/-mo državljeni Slovenije?

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: “Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti”

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

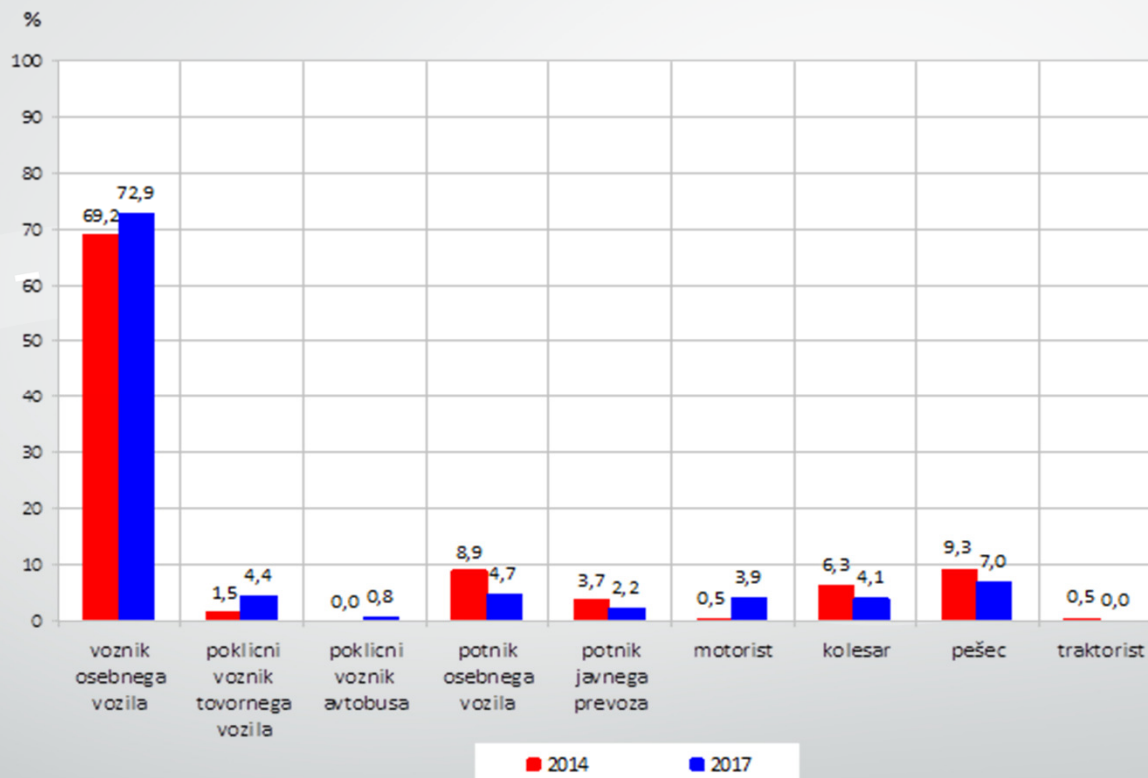
- Čas anketiranja: med 9. in 24. majem 2017
- Metoda: računalniško podprto telefonsko anketiranje, spletno anketiranje, intervjuji
- Vzorec:
 - Dvostopenjski naključni (telefonski imenik, naključno izbrana gospodinjstva razpršena po statističnih regijah, naključno izbrani anketiranci po metodi zadnjega rojstnega dne)
 - **1500 anketiranih oseb**

ŠTEVILO ANKETIRANCEV : 1500		Odstotek
Spol	ženske	51,8
	moški	48,2
Starost	18 do 30 let	18,9
	31 do 45 let	28,8
	46 do 60 let	26,6
	61 let in več	25,6
Izobrazba	o.š. ali manj	3,6
	poklicna izobrazba	16,9
	srednja izobrazba	36,5
	višja šola, visoka ali več	42,9
Zaposlitveni status	zaposlen	61,9
	nezaposlen, brezposeln	9,3
	upokojen	18,8
	dijak, študent	8,4
Tip naselja	Urbano okolje	51,0
	Ruralno okolje	48,4

stnem prometu

V raziskavi smo zajeli največ **voznikov osebnih vozil** (73 %), sledijo **pešci** (7 %), potniki v osebnih vozilih (4,3 %), **kolesarji** (4,1 %) ter v manjših deležih tudi potniki javnega prevoza, poklicni vozniki, motoristi in traktoristi.

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

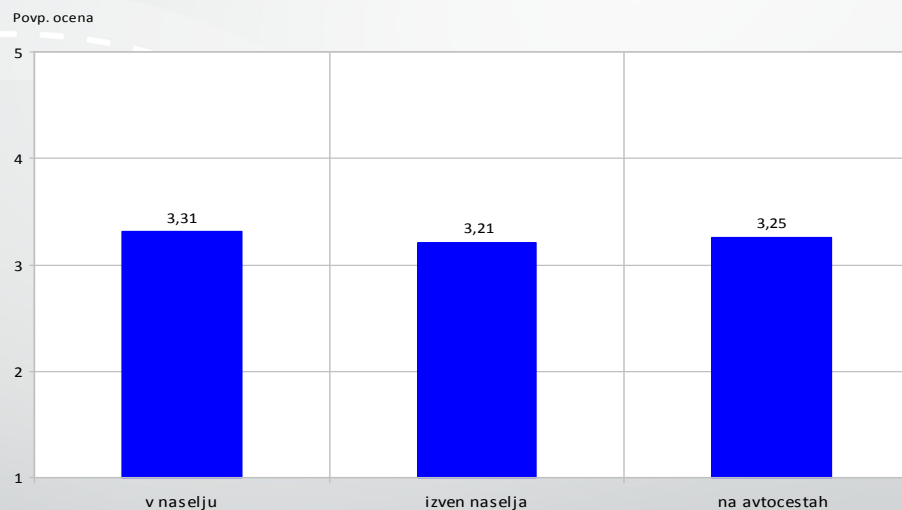
Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

Ocena obstoječega stanja na področju varnosti cestnega prometa v Sloveniji

Slovenski državljani se najbolj počutijo varne v naseljih (3,21), manj varne se počutijo na avtocestah (3,25), najmanj varne se počutijo izven naselja (3,21). V splošnem se na cestah nekoliko varneje počutijo moški, najmlajši (starostna skupina od 18 do 30 let).

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

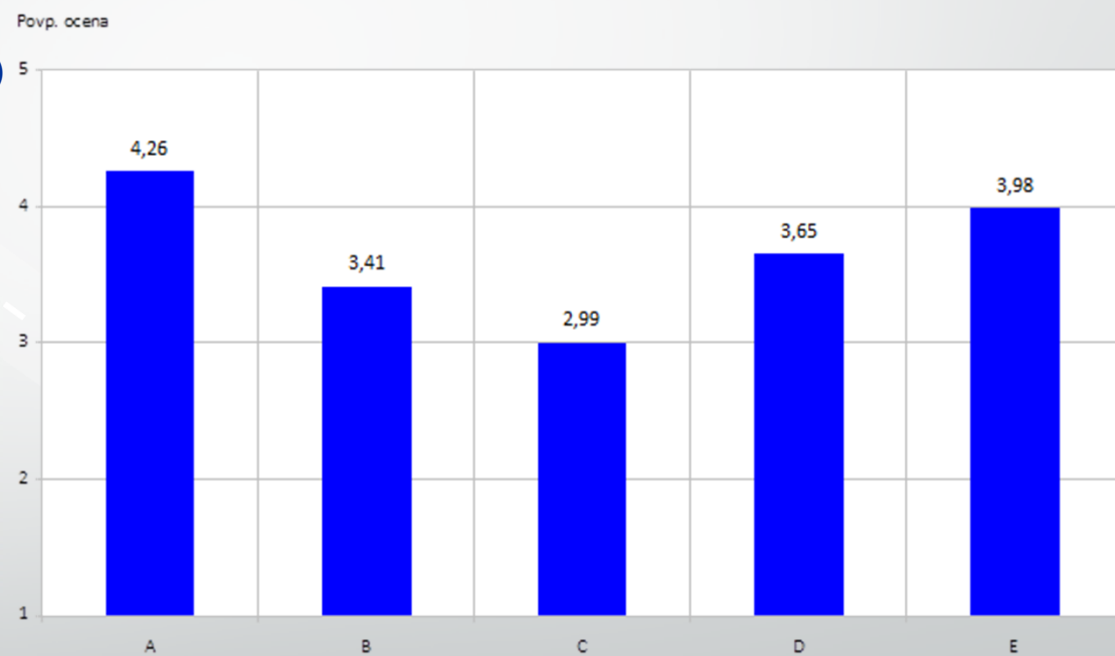
PODROČJE CEST

Največje probleme anketirancem predstavljajo (ocenjevalna lestvica 1-5):

- neurejena cestišča – pesek na cesti, udarne jame, brez zaščitne ograje (ocena 4,26)
- neprimerna časovna postavitve cestnih zapor (dela na cesti) v turistični sezoni (ocena 3,98)
- nepotrebna zožitev pretoka prometa na cestninskih postajah (3,65).

Manj problematična področja pa so:

- neurejena signalizacija na cesti (3,41)
- pomanjkljivo obveščanje o stanju na cestah (ocena 2,99)

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

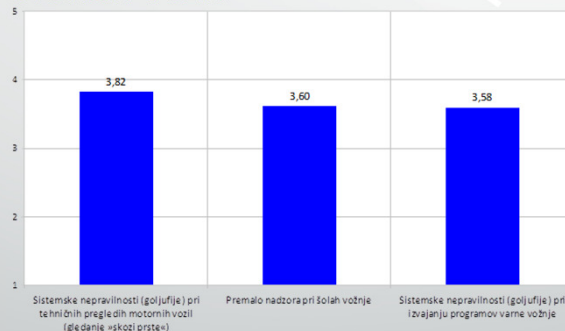
UDELEŽENCI V CESTNEM PROMETU

Največje probleme anketirancem predstavljajo:

- vozniki pod vplivom alkohola (ocena 4,64)
- vozniki pod vplivom drog in prepovedanih substanc (ocena 4,61)
- uporaba mobilnih telefonov med vožnjo (4,55)
- izsiljevanje prednosti (ocena 4,46)
- vožnja v rdečo luč (4,31)

Kot najmanjši problem vidijo vožnjo mladih voznikov.

Kot sistemske nepravilnosti pa so jim najbolj problematične (goljufije) pri tehničnih pregledih motornih vozil.

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: “Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti”

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

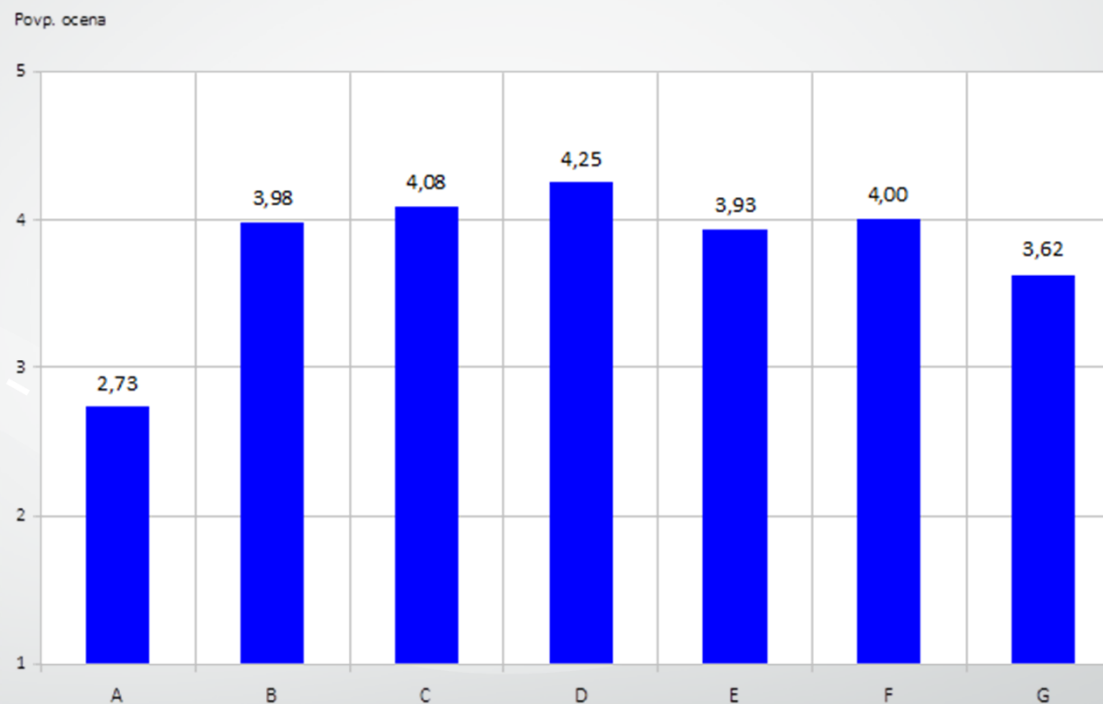

PODROČJE VOZIL

Največje probleme anketirancem predstavljajo:

- tehnično neizpravna vozila (ocena 4,25)
- preobremenjena tovorna vozila (ocena 4,08)
- slabo vzdrževana vozila (ocena 4,00)
- Slabe (stare, obrabljene gume) (ocena 3,98)
- neregistrirana vozila (ocena 3,93)
- problem nerednih pregledov vozil ali izpuščanje rednih servisov (ocena 3,93).

Kot najmanjši problem so anketiranci zaznali stara vozila (ocena 2,73).

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

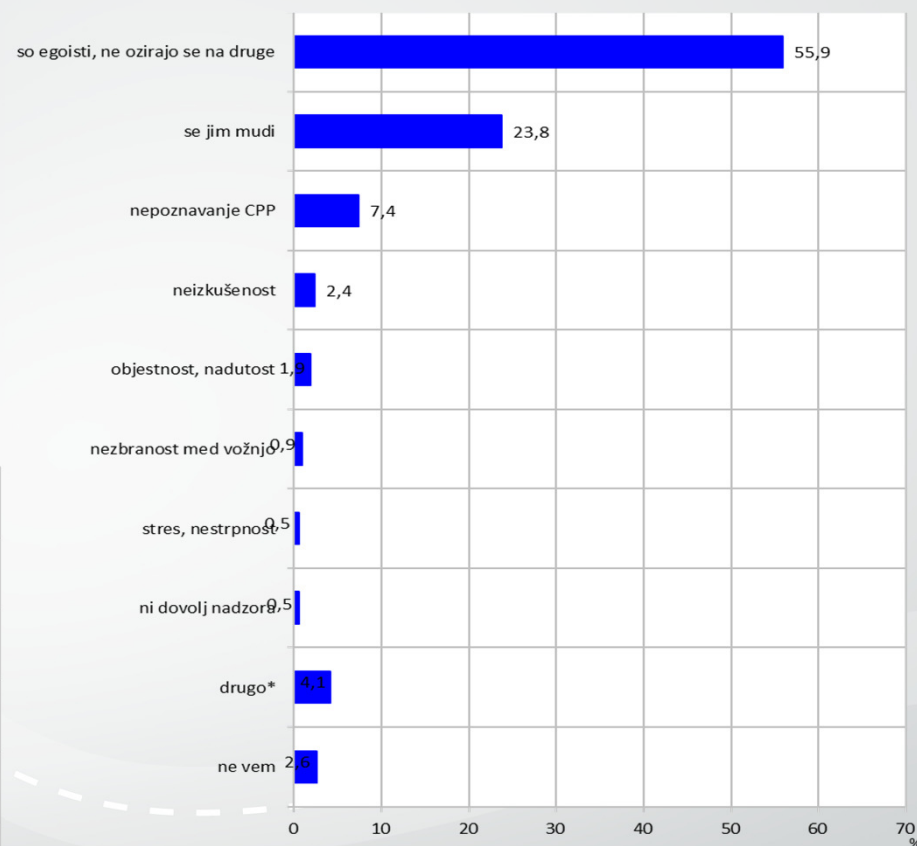
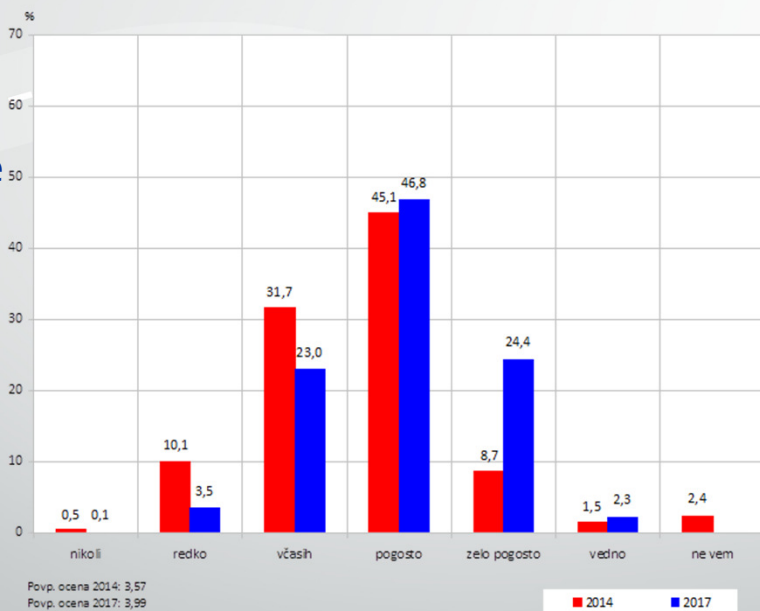

VEDENJE V PROMETU

71 % vprašanih je ocenilo, da drugi udeleženci pogosto kršijo prometne predpise,

do drugih voznikov so bile najbolj kritične ženske, najmlajši anketiranci,

do drugih voznikov so glede pogostosti prekrškov v najvišji meri kritični poklicni vozniki avtobusa in motoristi, najnižji pa pešci.

Anketiranci v večji meri pogoste prometne kršitve pripisujejo drugim (46,8 %). Delež je v primerjavi z letom 2014 narasel.

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

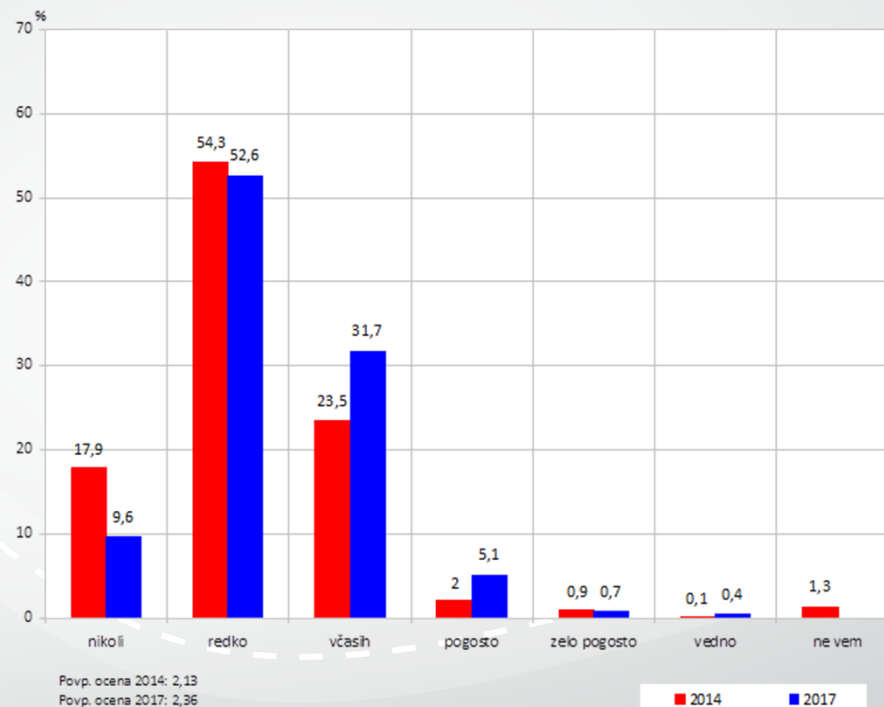
VEDENJE V PROMETU

52,6 % vprašanih je zase ocenilo, da so redki kršitelji prometnih predpisov,

31,7 % priznava, da prometne predpise prekrši včasih,

9,6 % vprašanih pa je zase dejalo, da nikoli ne kršijo prometnih predpisov.

Le 6,2 % vprašanih navaja, da prometne prekrške stori pogosto, zelo pogosto ali vedno.

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

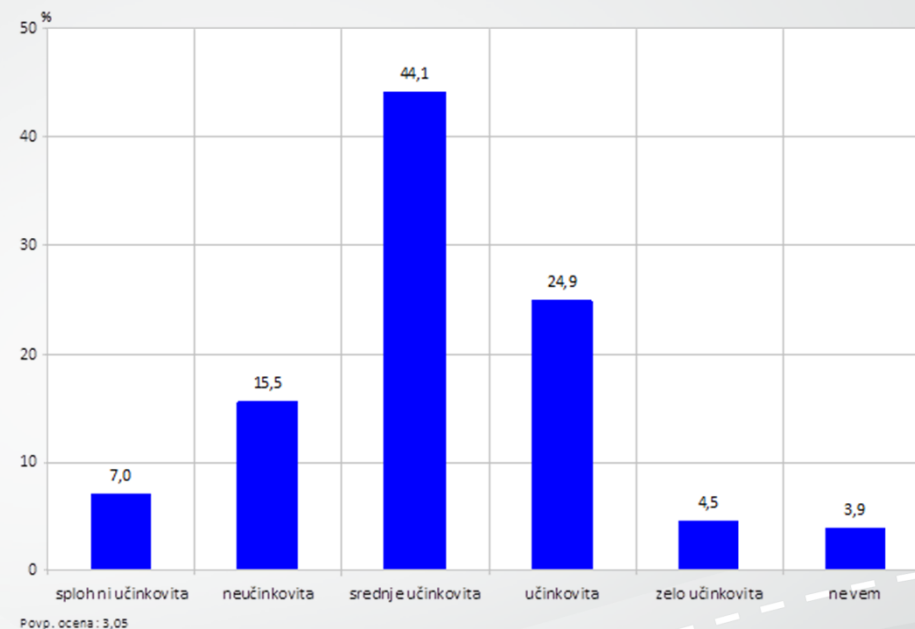
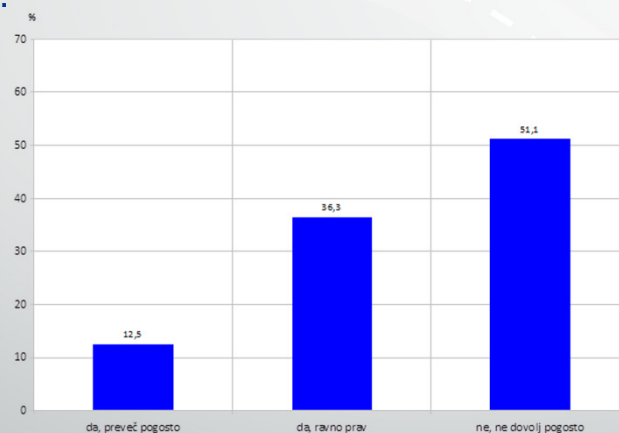
23. junij 2017

NADZOR CPP

Anketiranci so delo policije na področju nadzora varnosti v cestnem prometu ocenili kot dobro. 22,5 % državljanov so jih ocenili kot neučinkovite, 29,3% državljanov pa kot zelo učinkovite.

Učinkovitost policije najbolje ocenjujejo potniki osebnih avtomobilov ali javnega prevoza, najbolj kritični so vozniki avtobusov in motoristi.

Povp. ocena: 3,05

51 % državljanov meni, da policija ne nadzira dovolj pogosto, le dobra desetina jih meni drugače.

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

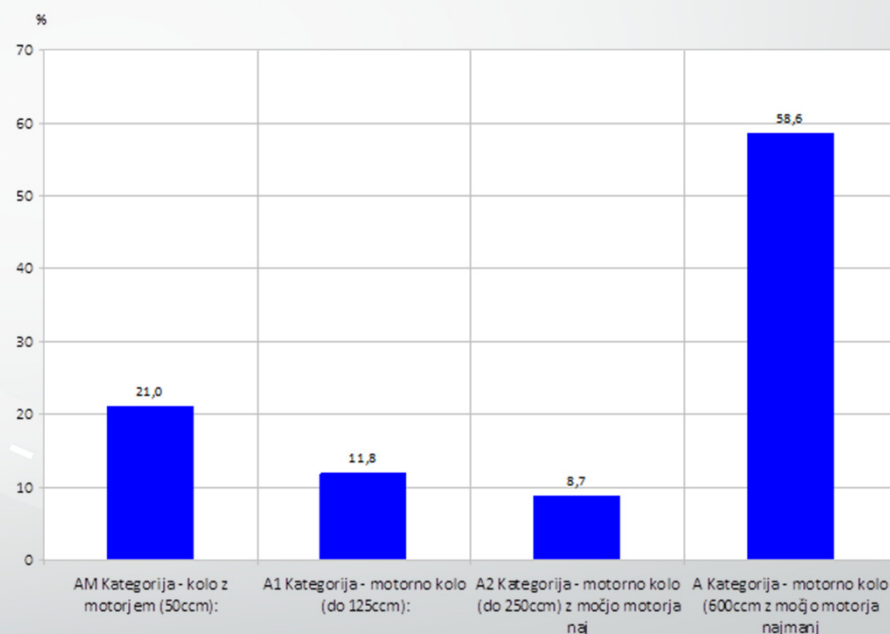

VOZNIKI ENOSLEDNIH MOTORNIH VOZIL

Posebej pa smo raziskali tudi stališča voznikov enoslednih motornih vozil, kjer je bilo 13% takšnih, ki so tudi motoristi.

Večina voznikov jih vozi A kategorijo 58,6%, dobra petina (21%) jih vozi AM kategorijo, dobra desetina (11,8%) A1 in slaba desetina (8,7%) A2 kategorijo.

V povprečju prevozijo kot motoristi 7.734 km.

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

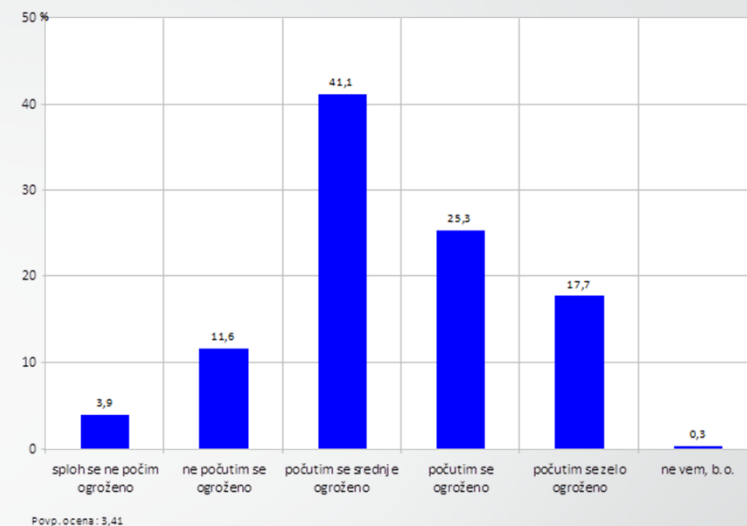
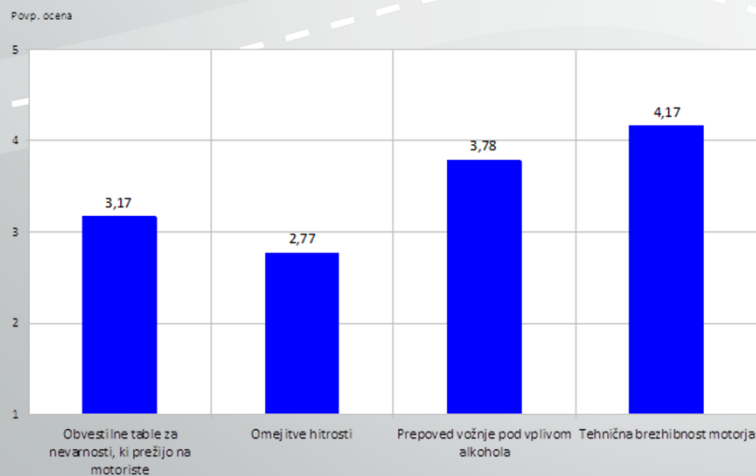
Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

VOZNIKI ENOSLEDNIH MOTORNIH VOZIL

V splošnem se motoristi počutijo precej ogrožene v cestnem prometu, kar 43% se jih počuti ogroženo ali zelo ogroženo, in le 15,5% se jih počuti varno ali zelo varno na cesti. Najbolj se ogroženo počutijo pripadniki srednje generacije.

Motoristi menijo, da zelo dobro skrbijo za tehnično brezhibnost motorja (4,17), upoštevajo prepovedi vožnje pod vplivom alkohola (3,78), bistveno slabše upoštevajo obvestilne table za nevarnosti za motoriste (3,17), najslabše pa upoštevajo omejitve

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

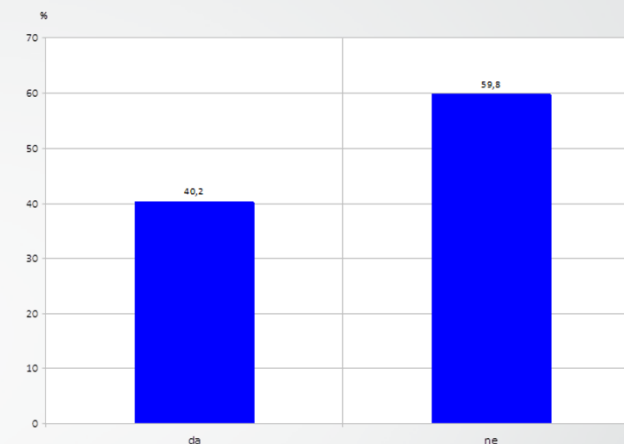
VOZNIKI ENOSLEDNIH MOTORNH VOZIL

Motoristi menijo, da bi morala policija strožje nadzorovati:

- prehitra vožnja motoristov (57,5 %)
- vožnja pod vplivom alkohola motoristov (21,7 %)
- tehnično izpravnost motorjev (18,4 %)
- agresivno, objestno vožnjo motoristov (12,8%)
- nepravilno prehitevanje (11,6).

Motoristi pa menijo, da bi morala policija bolj zaščititi motoriste in več pozornosti nameniti:

- Izsiljevanju prednosti (39,8%)
- Uporabi telefona (18,8%)
- Uporabi smerokaza (12,4%)
- Vožnja pod vplivom alkohola (10,1%).

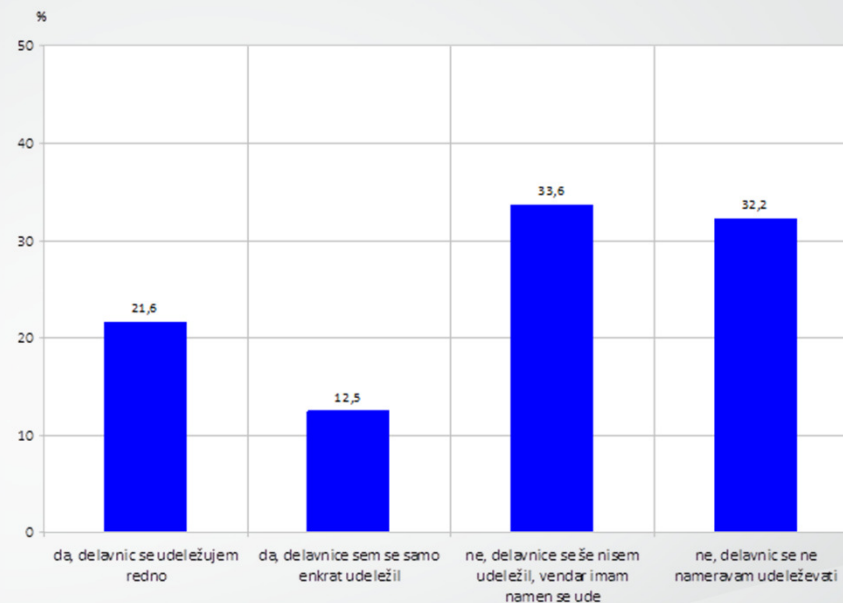
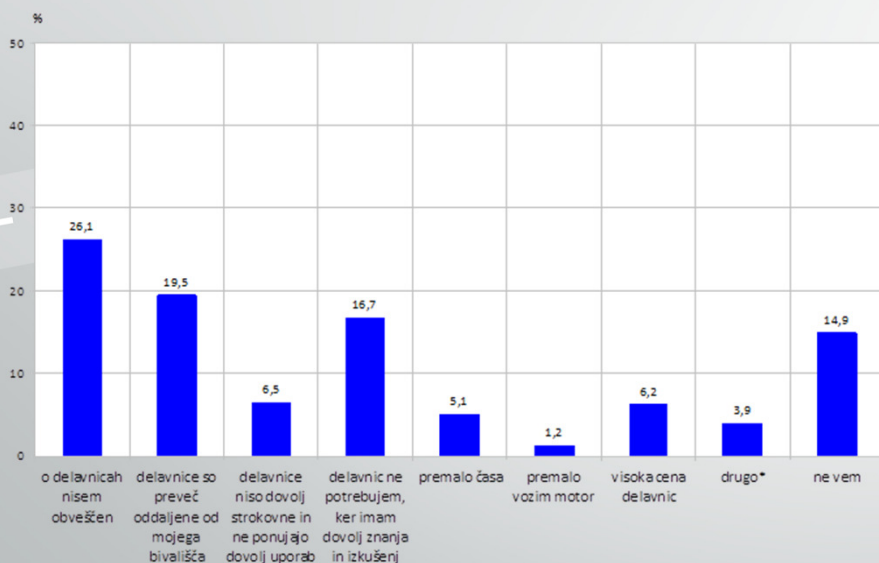
Po mnenju 40,2% motoristov bi strožji policijski nadzor lahko vplival na njihovo varnejšo vožnjo.

VOZNIKI ENOSLEDNIH MOTORNIH VOZIL

Petina motoristov (21,6%) se redno udeležuje dodatnih usposabljanj, dobra desetina se jih je udeležila le enkrat (12,5%), tretjina se jih namerava še udeležiti (33,6%), slaba tretjina pa sploh ne (32,2%).

Zakaj se dodatnega usposabljanja ne udeležujejo so navedli:

- ker o usposabljanju niso obveščeni (26,1%)
- preveč oddaljeno od njihovega prebivališča (19,5%)
- dodatnega usposabljanja ne potrebujejo, ker imajo sami dovolj znanja in izkušenj (16,7%).

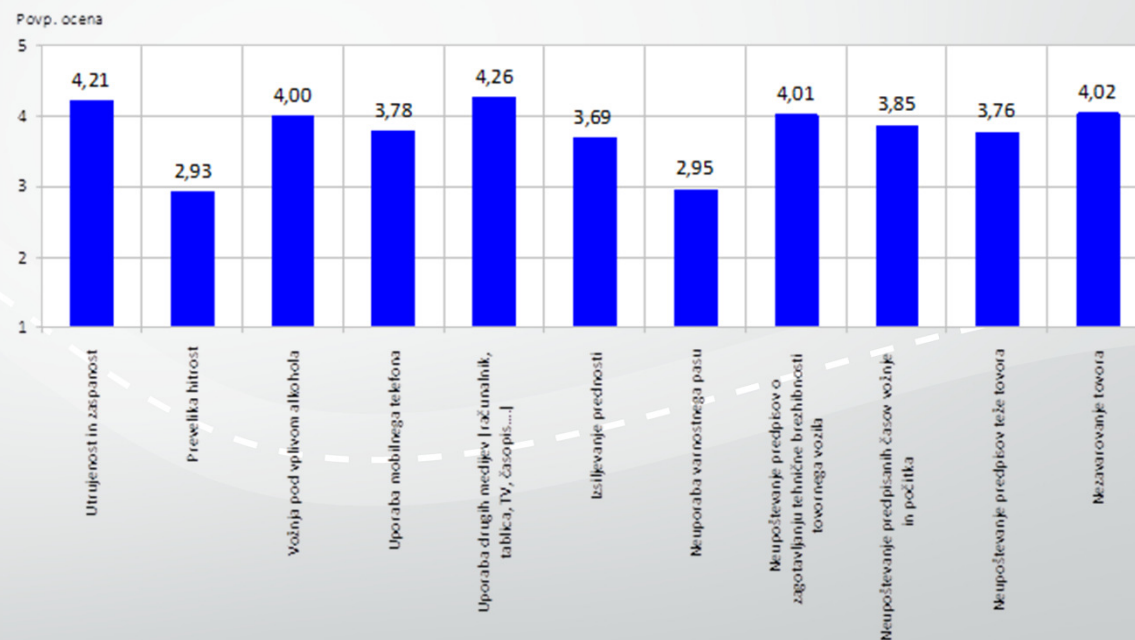
VOZNIKI TOVORNIH VOZIL

Med anketiranci pa je bilo tudi 5% voznikov tovornih vozil, kjer smo preverjali njihova stališča do prometne varnosti. Največji delež je bil tistih, ki imajo kategorijo O4 (31%), sledijo N1 (24,4%), potem N3 (15,8%), desetina N2 (11,7%). V povprečju prevozijo 67.000 km letno.

Vozniki tovornih vozil se pri vožnji na cestah v večji meri počuti precej varno, le 12,5% jih meni drugače. Povprečna stopnja ogroženosti je 2,5.

Kot največji problem pri vožnji vidijo:

- uporabo različnih medijev med vožnjo (4,26)
- utrujenost in zaspanost (4,21)
- nezavarovanje tovora (4,02)
- nezagotavljanje tehnične brezhibnosti tovornih vozil (4,01)
- Vožnja pod vplivom alkohola (4,0).

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

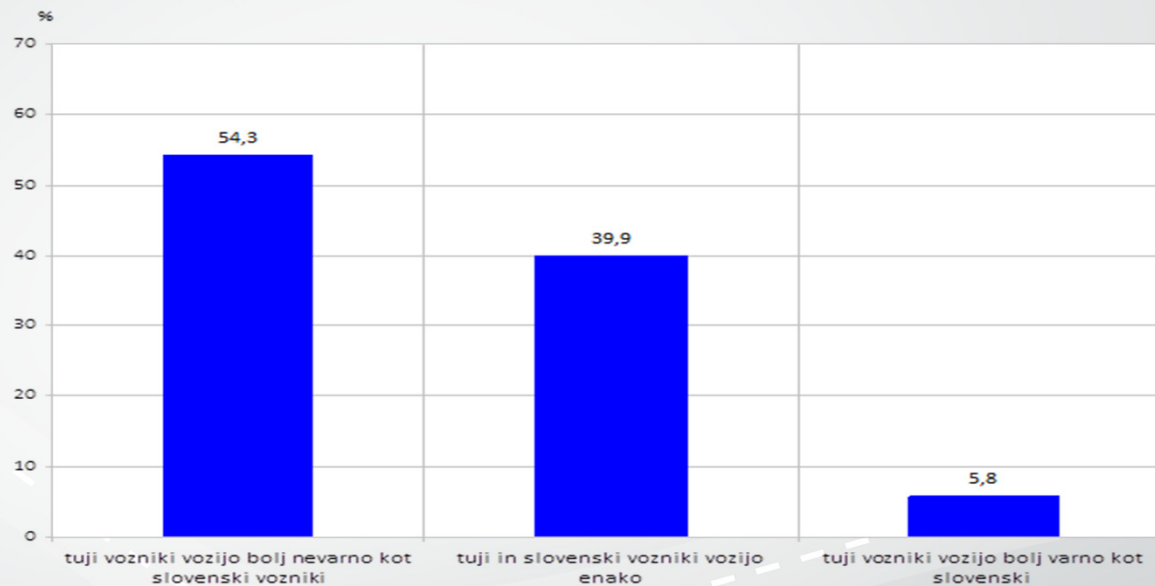

VOZNIKI TOVORNIH VOZIL

Menijo, da bi morali zagotoviti večji nadzor:

- kontrolo počitkov (21,4%)
- splošne kontrole na cestah (8,6%)
- kontrolo tehnične brezhibnosti (8,1%).

Dobra polovica anketirancev (54,3%) meni, da tuji tovornjakarji vozijo bolj nevarno kot slovenski.

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

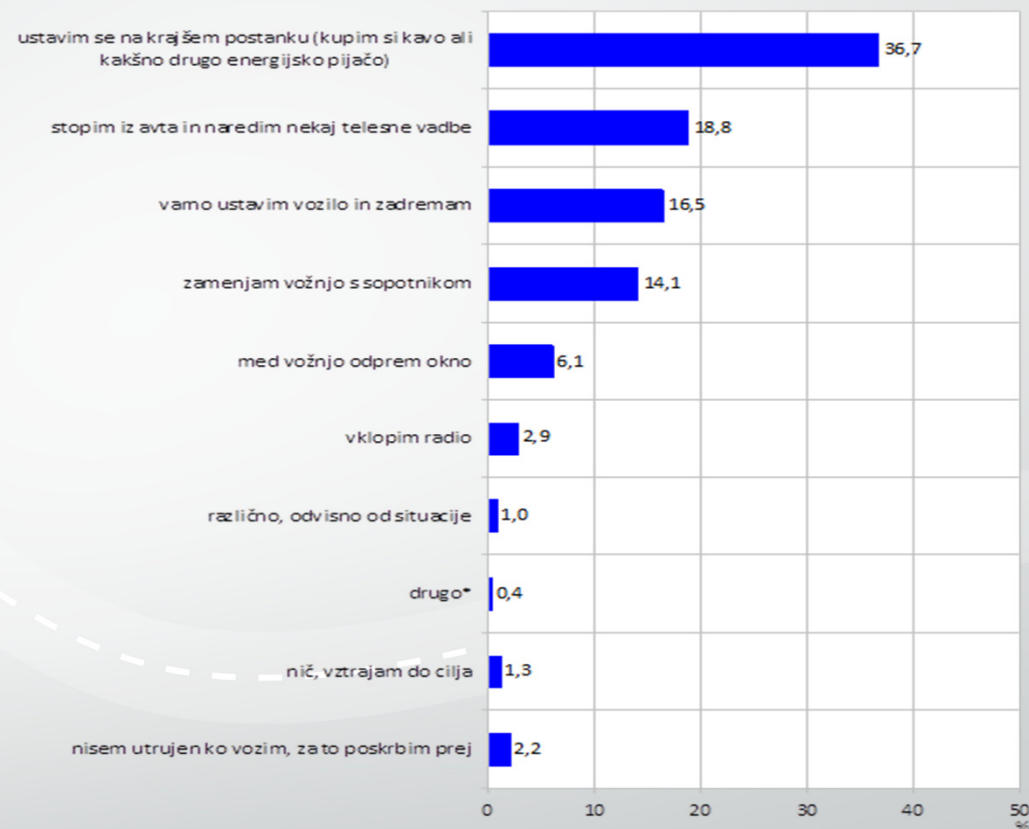
23. junij 2017

UTRUJENOST MED VOŽNJO PRI VOZNIKIH OA, MOTORJEV IN POKLICNIH VOZNIKOV

Več kot polovici anketirancev (52,6%) se še nikdar ni zgodilo, da so zaspali med vožnjo ali vsaj zakinkali. Zaspalo jih je 2,2 %, 15,8 odstotkov pa jih je zakinkalo, 24,4% jih je bilo močno utrujenih.

Večinoma se, ko se počutijo utrujene ali zaspane, ustavijo na krajšem postanku in si privoščijo kavo ali drugo energijsko pijačo (36,7%), slaba petina (18,8%) jih stopi iz avta in naredi nekaj telesne vadbe, šestina (16,6%) se varno ustavi in zadrema, nekoliko nižji delež 14,1% pa jih zamenja vožnjo s sopotnikom.

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

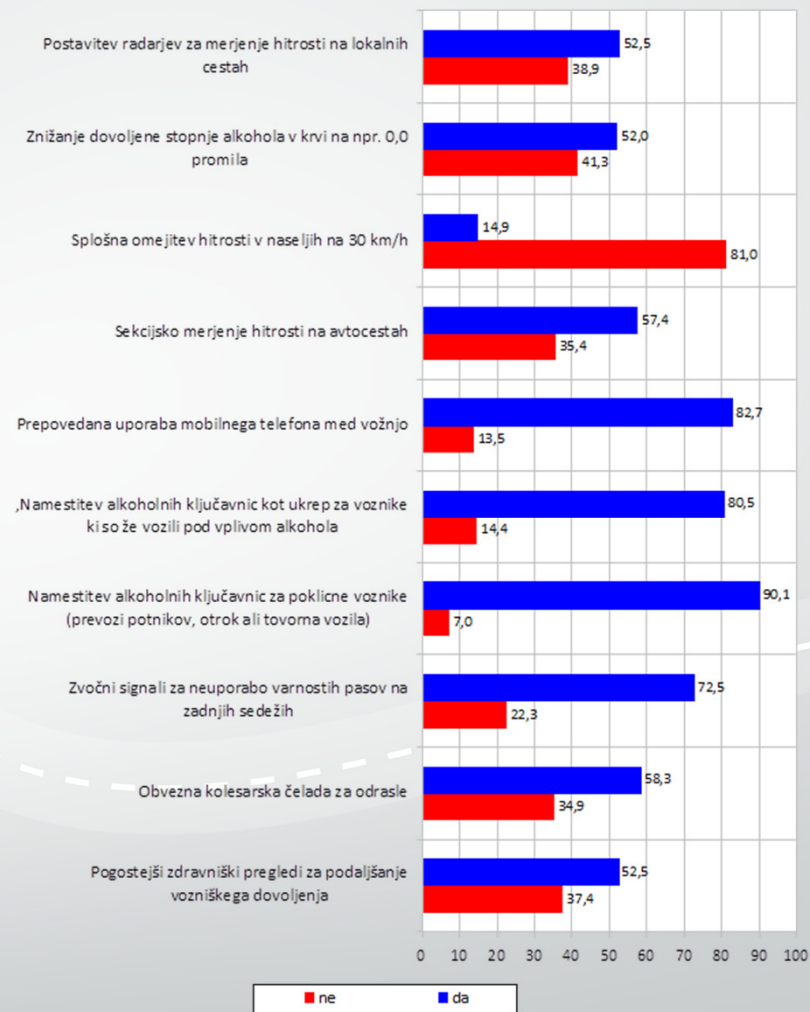

TESTIRANJE NOVIH UKREPOV

Anketiranci so v splošnem zelo naklonjeni predlaganim ukrepov za povečanje varnosti cestnega prometa. Edini ukrep, pri katerem so anketiranci proti, je ukrep splošne omejitve hitrosti v naseljih na 30 km/h.

Večje neodobravanje:

- postavitvi radarjev na lokalnih cestah 61,3 %
- 41,3% je videti tudi pri znižanju dovoljene stopnje alkohola v krvi
- 57,4 % podpira uvedbo sekcijskega merjenja hitrosti na avtocestah
- Prepoved uporabe mobilnih telefonov med vožnjo podpira 82,7 %
- Namestitev alkoholnih ključavnic kot ukrep za voznike, ki so že vozili pod vplivom alkohola podpira 80,5%
- Namestitev alkoholnih ključavnic za poklicne voznike (prevozi potnikov, otrok, tovorna vozila) podpira 90,1% vprašanih
- Obvezno kolesarsko čelado podpira 58,3 % vprašanih
- Pogostejše zdravniške preglede za podaljšanje voziškega dovoljenja podpira 52,5%

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

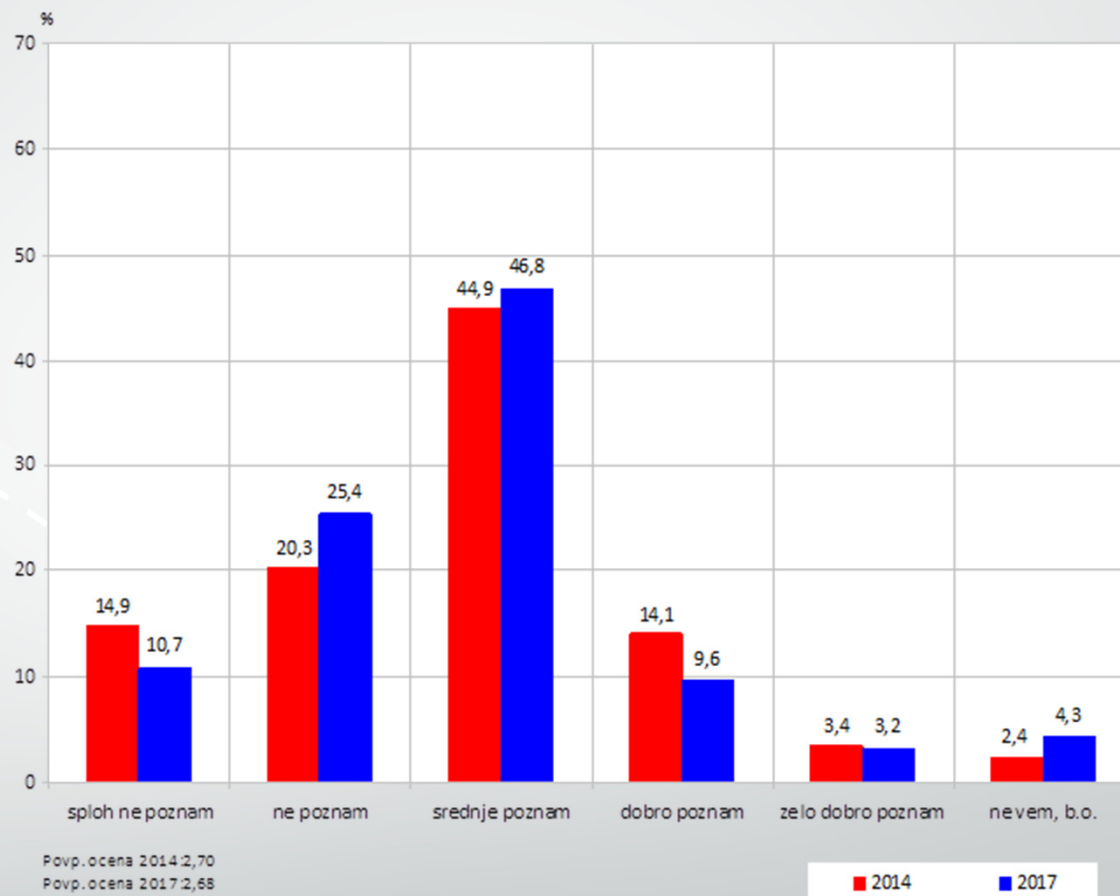

POZNAVANJE IN UGLED AVP

Povprečna ocena (na lestvici 1-5) poznavanja AVP znaša 2,68.

46,8% anketirancev pravi, da področje dela in pristojnost agencije pozna srednje dobro.

12,8 % anketirancev pravi, da področje dela in pristojnost agencije pozna dobro ali zelo dobro.

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

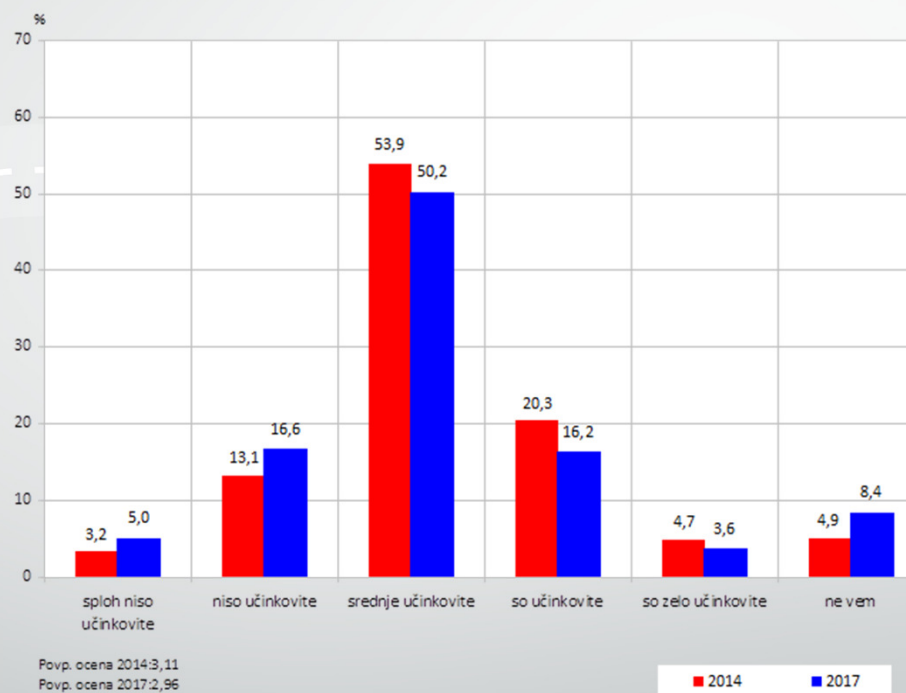
Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

POZNAVANJE IN UGLED AVP

Povprečna ocena učinkovitosti oglaševalskih akcij, ki jih izvaja AVP je 2,96. Najvišji delež anketiranih je ocenil, da so oglaševalske akcije, ki jih izvaja agencija **srednje učinkovite** (50,2 %).

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

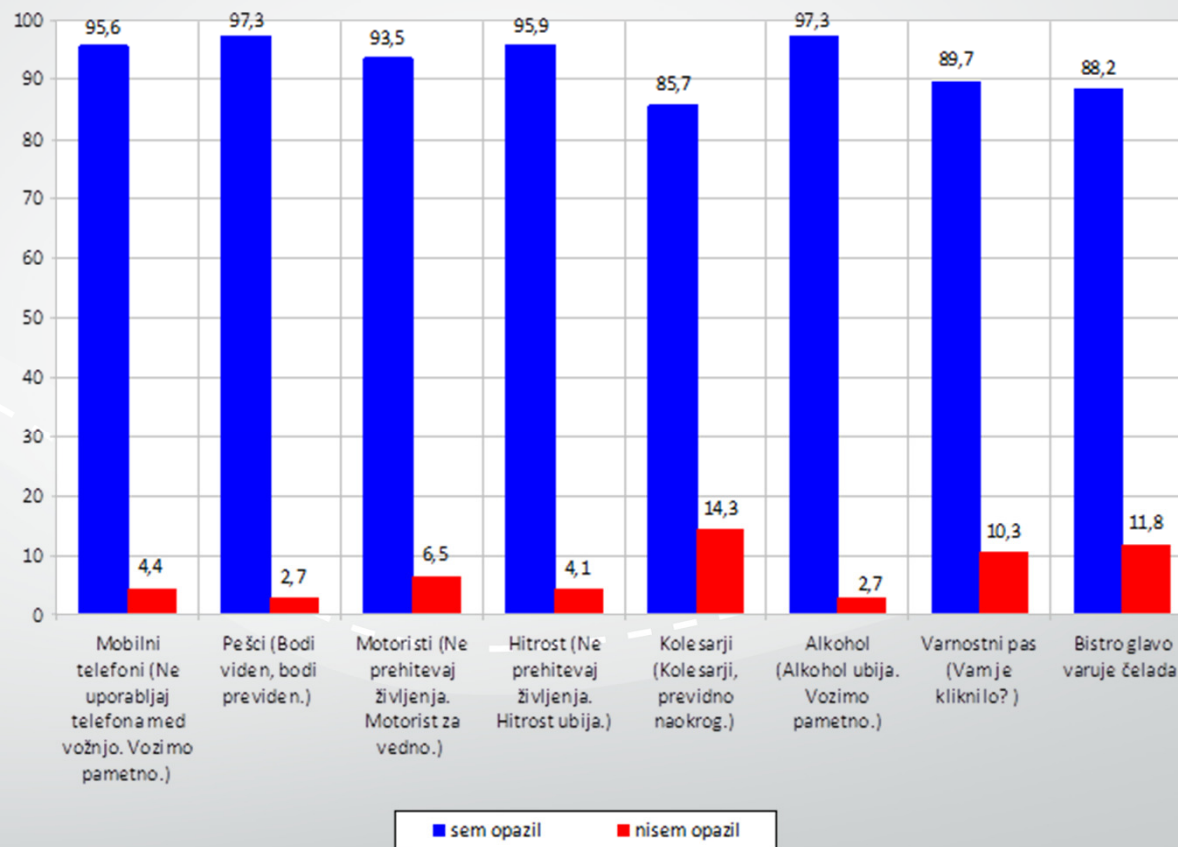
Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

POZNAVANJE IN UGLED AVP

Dve najbolj uspešni akciji, ki jih je izvedla AVP sta akcija za večjo varnost pešcev Bodi Viden, bodi Previden, ki je dosegla 97,3 % opaženost in akcija za preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola (Alkohol ubija. Vozimo pametno), ki je prav tako dosegla 97,3 % opaženost.

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

PIN Posvet: "Z evropskim pristopom do boljše prometne varnosti"

Varna infrastruktura, varna vozila in varni udeleženci v prometu

23. junij 2017

ZAKLJUČNE UGOTOVITVE

- Udeleženci se najbolj počutijo varno v naselju, manj na avtocestah, najmanj pa na cestah izven naselja
- Na področju cest jim največji problem predstavljajo neurejena cestišča, neprimerna postavitve cestnih zapor v času turistične sezone, problem cestninskih postaj
- Pri udeležencih jim največji problem predstavlja vožnja pod vplivom alkohola, vožnja pod vplivom drog, uporaba mobilnih telefonov
- Pri vozilih največji problem predstavljajo tehnično neizpravna vozila, preobremenjena tovorna vozila, pri sistemskih nepravilnostih pa goljufije na tehničnih pregledih
- Anketiranci so delo policije ocenili z dobro oceno vendar jih več kot polovica meni, da policija ne nadzira dovolj pogosto
- Motoristi se v splošnem počutijo precej ogrožene na cestah, prav tako jih 40% meni, da bi strožji policijski nadzor lahko povečal njihovo varnost, pri čemer bi morala policija nameniti pozornost izsiljevanju prednosti, uporabi telefona, uporabi smernikov ter vožnji pod vplivom alkohola
- Vozniki tovornih vozil se na splošno počutijo precej varne na cestah, največji problem pri njih predstavlja uporaba medijev med vožnjo, sledi zaspanost in utrujenost ter neustrezno zavarovanje tovora na vozilu
- Anketiranci so zelo naklonjeni novih ukrepov za povečanje varnosti cestnega prometa, razen za ukrepu znižanja splošne omejitve hitrosti v naseljih na 30 km/h
- Anketiranci delo AVP poznajo kot srednje dobro, kot dve najbolj uspešni preventivni akciji so anketiranci prepoznali akcijo za večjo varnost pešcev ter akcijo za preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola.

